

VÝROBA OLEJNIN

řepka olejka, mák setý, slunečnice
roční

Význam pěstování olejnin

- výživa lidí
- krmení zvířat
  - zelené krmení
  - pokrutiny (zbytky po vylisování oleje)
- průmysl
  - průmyslové oleje
  - bionafta
  - kosmetika
  - léky

ŘEPKA OLEJKA

- ozimá plodina
- je medonosná

Biologická charakteristika

- kořen
  - hluboký
- stonek
  - větvená lodyha
- list
  - širší
  - citlivý na choroby a škůdce

- květ
  - žlutý
  - (začátkem května)
- plod
  - šešule
  - tmavě hnědá/černá semena (obsah oleje 45-49%)

Požadavky na prostředí

- nejlépe bramborářská výrobní oblast (pahorkatiny)
- tolerantní k pH

Technologie výroby

- Příprava půdy
  - včas provedené zákl.zprac.půdy (podmítka, orba)
  - předset'ová příprava (smykování, vláčení)
- Setí
  - do čerstvě připravené půdy
  - do 20.8.,
  - řádky 12,5 – 30cm,
  - hloubka cca 2 cm,
  - výsevek 4-7 kg/ha

Ošetřování rostlin

- proti škůdcům
  - krytonosci,
  - blýskáček,
  - bejlomorka
- proti chorobám
  - fomová hniloba – černání stonků,
  - plíseň zelná,
  - nádorovitost kořenů,
  - padlí
  - ...

Sklizeň

- přímá
- v červenci
- zalepování šesulí
- desikace
- výnos 3-3,5 t/ha

Posklizňové ošetření

- čištění a dosoušení semen

MÁK SETÝ

- jarní rostlina
- VYUŽITÍ
  - přímá potravinářská spotřeba
  - výroba léčiv z makoviny

Biologická charakteristika

- kořen
  - kůlový
  - málo větvený
- stonek
  - vzpřímený
  - nevětvený
- list
  - podlouhlý, vejčitý

- květ
  - růžovofialový
- plod
  - tobolka (makovice)
  - modročerná semena (obsah oleje 45%)

Požadavky na prostředí

- střední polohy - pahorkatiny
- dobře snáší nízké teploty
- neutrální až slabě zásadité pH

Technologie výroby

- Příprava půdy
  - jako pro jarní plodinu (tzn. zákl. zprac. půdy před zimou, předset'ová příprava na jaře)
- Setí
  - do hloubky 1-1,5 cm
  - řádky cca 12-25cm
  - do konce dubna
  - výsevek cca 1 kg/ha

- Ošetřování porostu
  - plečkování
  - chemická ochrana proti plevelu, chorobám a škůdcům
- Sklizení
  - přímá
  - upravenou sklízecí mlátičkou
  - červenec/srpen
  - výnos 1t/ha
- Posklizňové ošetření
  - čištění semen

SLUNEČNICE ROČNÍ

- jarní plodina
- Využití:
  - **potravinářství** (olej, přímá konzumace),
  - **krmení**
    - pokrutiny
    - siláž

Biologická charakteristika

- kořen
  - hluboký
- stonek
  - přímá silná lodyha
  - nevětvený
- list
  - srdčitý až
trojúhelníkovitý

- květenství
– úbor

- plod
– nažka (55% oleje)

Požadavky na prostředí

- teplomilná rostlina
- vysoké nároky na živiny

Technologie výroby

- Zpracování půdy
  - jako pro jarní plodinu
  - na podzim zaorávka hnoje
  - před setím kypření
- Setí
  - polovina dubna
  - šířka řádků 60 cm, vzdálenost rostlin cca 25 cm
  - hloubka 4-6 cm
  - výsevek 8 kg/ha

- Ošetřování porostu
  - plečkování, vláčení
  - chemická ochrana proti plevelu, chorobám a škůdcům
- Sklizení
  - desikace
  - srpen - září
  - přímá, upravenou sklízecí mlátičkou
  - výnos 2-3 t/ha
  - rozdrcení posklizňových zbytků
- Posklizňové ošetření
  - čištění a dosoušení semen